

Baggrunden for forslaget om ikke at anse de nye EU-medlemsstater for Schengenlande i forhold til udlændingelovens § 38, stk. 1 og 3, er, at Schengenkonventionens artikel 2, hvorved grænsekontrollen ophæves ved de indre grænser mellem Schengenlandene, endnu ikke finder anvendelse i de nye EU-medlemsstater. Det er derfor nødvendigt i forhold til grænsekontrollen fortsat at anse grænserne til de nye EU-medlemsstater som ydre grænser til lande uden for Schengen-samarbejdet.

Den foreslåede ændring af udlændingelovens § 2 a, stk. 2, indebærer endvidere, at der gøres undtagelse fra udgangspunktet om at anse de nye EU-medlemsstater for Schengenlande i forhold til de bestemmelser i udlændingeloven, som gennemfører de bestemmelser i Schengenkonventionen, der først finder anvendelse i de nye EU-medlemsstater, når Rådet har truffet afgørelse herom i forhold til det enkelte land.

Det bemærkes herved, at de bestemmelser i udlændingeloven, der omhandler udlændinge, som er indberettet som uønskede til Schengeninformationssystemet (SIS) – udlændingelovens § 10, stk. 2, nr. 4, § 19, stk. 3, og § 28, stk. 1, nr. 6 – eller dansk indberetning til SIS – udlændingelovens § 58 g – alene omfatter udlændinge, der ikke er statsborgere i et Schengen- eller EU-land. Statsborgere i de nye EU-medlemsstater vil således qua deres medlemskab af EU være undtaget fra disse bestemmelser. Dette gælder, uanset at de nye EU-medlemsstater – som følge af, at de endnu ikke er tilknyttet SIS – ikke anses for Schengenlande i forhold til de nævnte bestemmelser.

Tilsvarende gælder i forhold til udlændingelovens § 19, stk. 4, kapitel 4 a og § 58 f, som omhandler tilfælde, hvor der sker effektivering af andre Schengen- eller EU-landes afgørelser om udsendelse af udlændinge, der ikke er statsborgere i et Schengen- eller EU-land.

Til nr. 3 og 11

Med de foreslåede ændringer af § 9, stk. 3, stk. 4, 1. pkt., stk. 5 og 6, stk. 7, 1. pkt., stk. 8, stk. 10 og 11, stk. 13, stk. 16 og stk. 18, 2. pkt., § 9 c, stk. 1, 1. og 2. pkt., og stk. 4, 2. pkt., § 10, stk. 2, stk. 3, 1. pkt., og stk. 4, og § 26, stk. 1, nr. 4, anføres det udtrykkeligt i lovtæksten, at udlændingemyndighederne ved vurderingen af, hvorvidt der foreligger særlige grunde, der taler imod at kræve de almindelige betingelser for familiesammenføring opfyldt, skal tage hensyn til familiens enhed.

Ændringen af de ovennævnte bestemmelser indebærer ingen ændringer af praksis vedrørende forståelsen af Danmarks internationale forpligtelser, herunder

Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 8.

På et enkelt punkt – adgangen til ægtefællesammenføring for herboende personer med flygtninge- eller beskyttelsesstatus eller opholdstilladelse som udsendelseshindret, som efter udrejsen af hjemlandet har giftet sig med en udlænding, og hvor lovens almindelige betingelser for ægtefællesammenføring ikke er opfyldt – har regeringen dog fundet anledning til at tydeliggøre den linje, der skal administreres efter.

Hovedsigtet med Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 8 er at beskytte det allerede etablerede familieliv. Danmark er derfor først og fremmest forpligtet til at beskytte mod adskillelse af familier, der allerede eksisterer som en enhed og således udøver faktisk familieliv her i landet.

I nogle tilfælde kan artikel 8 dog få betydning, selv om en herboende ikke faktisk udøver familieliv her i landet med en udenlandsk ægtefælle. Dette følger af Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols dom vedrørende en afgørelse om nægtelse af ægtefællesammenføring: Abdulaziz, Cabales og Balkandali 28/5 1985, præmis 60 og 62-63. Sagen vedrørte omfanget af statens forpligtelser til at sikre respekt for familielivet. Den relativt vide skønsmargin for statsmagten i relation til sådanne forpligtelser medførte dog i de konkrete sager afvisning af, at ægtefællesammenføring var påkrævet. Domstolen henviste til, at artikel 8 ikke kan antages at indebære en generel pligt for et land til at respektere ægtefællers valg af, i hvilket land deres familieliv skal finde sted.

Artikel 8 kan ligeledes få betydning på grund af et forudgående samliv af ægteskabsignende karakter inden den herboendes flugt fra hjemlandet, i et tredjeland eller her i landet. Der må ses på varigheden og fastheden af samlivet.

Det er imidlertid væsentligt at understrege, at der vil kunne foreligge et familieliv, uden at dette nødvendigvis aktualiserer en pligt for Danmark til at tillade familiesammenføring efter artikel 8 i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention. Det afgørende for vurderingen heraf bliver, om der etableres et familieliv med en sådan relation til Danmark, at Danmark er forpligtet til at tillade familiesammenføring efter artikel 8.

Det må f.eks. antages, at Danmark ikke vil være forpligtet til at tillade familiesammenføring i en situation, hvor parterne ikke har haft personlig kontakt forud for ægteskabets indgåelse, og hvor ægteskabet indgås i forbindelse med et kortvarigt møde mellem parterne – typisk i et tredjeland – hvorefter der indgives ansøgning om ægtefællesammenføring i Danmark. I et så-